

καταισχύνη πολλαχ.: Φρ. "Ανθρωπος τῆς πομπῆς καὶ τῆς γάνας. Γυναῖκα τῆς πομπῆς καὶ τῆς γάνας || Ἄσμ.

Κοδὴ γυναῖκα πέροδικα, ψηλὴ καραμαδάνα,
ψηλὸς ἄδρας σὰν ἄγγελος, κοδὸς βοδὴ καὶ γάνα

Μάν. 5) Μετων. ἄνθρωπος πρόστιχος, ἄξιος πομπεύσεως Ζάκ. Λευκ. κ. ἄ. 4) Τὸ λευκάζον ἐπίχρισμα τῆς γλώσσης τὸ σχηματιζόμενον ἀπὸ ἀσθένειαν ἢ ὑπερβολικὴν δίψαν πολλαχ.: "Εβγαλε γάνα ἢ γλῶσσα μου. β) Τὸ καθ' ὑπερβολὴν ἄλμυρόν φαγητόν τὸ προκαλοῦν δίψαν Θράκ. (Σαρεκκλ.) κ. ἄ. 5) Ἡ ἄλμη Θράκ. (Σαρεκκλ.): Φρ. Τὸ φαεῖ ἔγινε γάνα (πολὺ ἄλμυρόν).

β) Μεταφ. 1) Θυμὸς Θράκ. (Σαρεκκλ.): "Απ' τὴ γάνα τ'ς τό 'καμε Σαρεκκλ. 2) Ἀσχολία, φροντίς Θράκ. (Σαρεκκλ.) Λέσβ. Μέγαρ. κ. ἄ.: "Ογιους ἔχ' μουρά, ἔχ' γάνις κὶ φαρμάσια Λέσβ.

Πβ. γανάδα, γανάδι, γανιά (I), γανιάδα, γανίλα, γάνος (II).

γανάδα ἢ, σύνηθ. καὶ Καπ. (Σινασσ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γάνα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (I).

Α) Κυριολ. 1) Γάνα I, ὁ ἰδ., σύνηθ.: Τὸ καζάνι βγάνει γανάδα. β) Ἡ χυμικὴ δηλητηριώδης ἀλλοίωσις φαγητοῦ ἐκ τῆς ὀξειδώσεως χαλκίνου σκεύους Εὐβ. Χίος κ. ἄ.: Δὲ γάνωσα τὸ χαράνι κ' ἔβγαλε γανάδα τὸ φαεῖ Εὐβ. Χίος. 2) Κηλὶς, σκωρία μετάλλου ἐν γένει Σάμ. 3) Γάνα 4, ὁ ἰδ., σύνηθ. καὶ Καπ. (Σινασσ.): "Εχει ἢ γλῶσσα μου γανάδα. "Εχω γανάδα 'ς τὸ στόμα. β) Μεγάλη, ὑπερβολικὴ δίψα Δαρδαν. γ) Ὁ ἐκ ψύξεως προκαλούμενος ἐρεθισμὸς τοῦ λάρυγγος καὶ ἡ ἀλλοίωσις τῆς φωνῆς πολλαχ.: Ὁ λαιμὸς μου ἔχει γανάδα (ὀμιλῶ βραχνά). 4) Ὁ ἐν περιπτώσει πλήρους γαλήνης τῆς θαλάσσης προκαλούμενος ὑπὸ ἐλαφροῦς πνοῆς ἀνέμου διάφορος χρωματισμὸς εἰς τι μέρος τῆς ἐπιφανείας τῆς Ἠπ.

5) Τὸ ἔνεκα ὁμίχλης πρασινωπὸν χρῶμα τοῦ ὀρίζοντος Μεγίστ.

β) Μεταφ. 1) Γάνα B1, ὁ ἰδ., Θράκ. (Σουφλ.): "Απ' τὴ γανάδα δὲν ἤξιρι τί ἔκανι. || Φρ. "Ηρετὶ γανάδα φουρτουμένους. 2) Γάνα B2, ὁ ἰδ., Εὐβ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Σηλυβρ.) Μακεδ.: Παροιμ. φρ. "Ολ' ἢ γανάδα μ' τ' ἀντροῦ μ' οὐ θάνατους (διὰ τοὺς ἀδιαφοροῦντας διὰ ζήμιαν τινά) Αἰν. 3) Κόπωσις Μακεδ.

Πβ. γάνα, γανάδι, γανιά (I), γανιάδα, γανίλα.

γανάδι τό, ἀμάρτ. γανάδ' Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γάνα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδι.

Ἡ πίκρα τοῦ στόματος ἢ προερχομένη ἀπὸ ἀσιτία ἢ ἄλλην αἰτίαν. Πβ. γάνα, γανάδα, γανιά (I), γανιάδα, γανίλα, γάνος (II).

γάνι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. γάνος.

Λίπος: Τὸ φαεῖ δὲν ἔχει γάνι. Συνών. γάνος (I).

γανί τό, Ἰων. (Κρήν.)

Λέξις πεποιημένη.

1) Τὸ ἀκαταπαύστως κλαυθυρίζον νήπιον. 2) Τὸ ἰσχνὸν καὶ καχεκτικὸν παιδίον.

γάνια ἢ, Ἠπ. γάνια Ἠπ.

Λέξις πεποιημένη.

1) Τὸ νὰ κλαίῃ τις μεγαλοφώνως: Κακὴ γάνια νὰ σὲ μάση! (ἀρά). 2) Στενοχωρία Θράκ. (Σηλυβρ.)

γανιά (I) ἢ, Κέρκ. (Ἀργυροῦδ. κ. ἄ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) γαν-γιά Κῶς.

Ἐκ τοῦ οὗς. γάνα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά.

1) Γάνα I, ὁ ἰδ., Κῶς Μακεδ. (Καταφύγ.) 2) Ἡ μελανὴ ἀσβόλη τοῦ φούρνου Κέρκ. (Ἀργυροῦδ.) 3) Μελανὴ κηλὶς, μελανιά Κέρκ.: Πήγαινε νὰ πλυθῆς ποῦ εἴσαι γεμάτος γανιές. 4) Μεταφ. αἰσχος, ὄνειδος Κέρκ.

Πβ. γάνα, γανάδα, γανάδι, γανιάδα, γανίλα, γάνος (II).

γανιά (II) ἢ, Πελοπ. (Ἀνδρουῖς. Μάν. Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. γάνος = ἡ δροσιτικὴ καὶ ζωογό-νος ιδιότης τοῦ ὕδατος.

Τὸ παχὺ καὶ εὐφορὸν χῶμα παραποταμίου γῆς: Σπέρνω τὴ γανιά Ἀνδρουῖς. || Παροιμ. φρ. "Αμα φτυχῆσουν οἱ γανιές του, τὸ γιομίζει τὸ δουφεκοσίδερο καλαδόκι (εἰρων. ἐπὶ πτωχοῦ) αὐτόθ.

γανιάδα ἢ, Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Εὐβ. (Κουρ. Κύμ.) Θράκ. (Αἰν. Σουφλ.) γανιάδ' Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γανιά (I) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (I).

Α) Κυριολ. 1) Ἡ σκωρία τῶν χαλκίνων σκευῶν Εὐβ. (Κύμ.) β) Ἡ σκωρία ἐν γένει τῶν μετάλλων Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) γ) Μαυρίλα ἐκ τριψίματος ἀκασσιτερώ-του σκεύους Εὐβ. (Κουρ.): Τὸ κουρέλι ἔπιασε γανιάδα.

2) Κηλὶς Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.)

β) Μεταφ. 1) Καταισχύνη, ὄνειδος Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) 2) Θυμὸς Θράκ. (Αἰν. Σουφλ.) 3) Φροντίς Ἰμβρ.

Πβ. γάνα, γανάδα, γανάδι, γανιά (I), γανίλα, γάνος (II).

γανιάζω (I) πολλαχ. γανιάζου πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γκανιάζω Ἠπ. κ. ἄ. γκανιάζου Ἠπ. κανιάζου Μακεδ. Ἐκ τοῦ οὗς. γάνια.

1) Φωνιάζω δυνατά, θρηνῶ, κλαίω γοερῶς καὶ ἔνεκα τούτου μοῦ γεννᾶται αἰσθημα κόπου, ἀγωνίας, πνιγμοῦ κττ., συνήθως ἐπὶ μικρῶν παιδίων πολλαχ.: Γάνιασε τὸ παιδί ἢ γάνιασε τὸ παιδί νὰ κλαίῃ πολλαχ. Ἐγάνιασα νὰ σοῦ φωνιάζω κ' ἐσὺ δὲν ἀκούς Χίος κ. ἄ. 2) Αἰσθάνομαι βραχνάδα εἰς τὴν φωνὴν Μακεδ.: Κάνιασι τοῦ μικροῦ ἀπ' τὰ κλάματα. Συνών. βραχνιάζω. 3) Ἀγωνιῶ, ἀσχάλλω πολλαχ.: Βάνω ἔννοιες καὶ γανιάζω Θράκ. Γάνιασα νὰ τὸ τελειώσω αὐτόθ. Γάνιασ' ἢ καρδούλλα μ' Θεσσ. Γάνιασα νὰ σὲ βρῶν Ἰμβρ. Γανιάζω γιὰ νὰ οἰκονομήσω λίγα χρήματα Ἠπ. Πὸ τὸ πρῶι ὡς τὸ βράδυ μὲ τοῦνα τὰ παιδιὰ γανιάζω Μέγαρ. || Φρ. Γάνιασα καὶ πάθιασα (ὑπό-φερα πολὺ) Προπ. (Κύζ.) Γάνιακα καὶ πάθιακα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Σκυρ. Καὶ μετβ. κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ, ν' ἀγωνιᾷ, ν' ἀσχάλλῃ πολλαχ.: Μὴ γάνιασι οὐ πι-κραμένους οὐ ἄντρας μ' μὲ τοῖς ἀναπουδγῆς τ' Μακεδ. Πάλι θὰ μὲ γανιάσης! Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) || Ἄσμ.

Θάλασσα, μὴ φουρτουγιάζης | κὶ τοῦ γμιτξῆ γανιάζης Θράκ. (Αὐδήμ.) 4) Συστέλλομαι Πελοπ. (Καλάβρυτ.) 5) Ἐξασθενῶ, ἐξαντλοῦμαι ἀγν. τόπ. Συνών. γάζω 3.

γανιάζω (II) σύνηθ. γανιάζου πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. ἀγανιάζω Ἠπ. Χίος ἀγανιάζου Ἠπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) γαν-γιά-νον Λυκ. (Λιβύσσ.) γκανιάζω Ζάκ. Ἠπ. Κύθν. Πελοπ. (Βυτίν. Καλάβρυτ.) κ. ἄ. γκανιάζου Θεσσ. Θράκ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) γανιάζω Πελοπ. (Κορινθ.) κανιά-ζου Λῆμν.

Ἐκ τοῦ οὗς. γανιά (I).

1) Καλύπτομαι ὑπὸ σκωρίας, ὀξειδοῦμαι, ἐπὶ μεταλλί-νων ἀντικειμένων σύνηθ.: Γάνιασε ὁ τέντζερης κττ. Γάνιασαν τὰ κοντάλια κττ. β) Ἀλλοιοῦμαι χυμικῶς προσ-

